

Meziresortní komise VODA–SUCHO

Záznam ze 2. jednání výkonného výboru ze dne 19. 2. 2014 na Ministerstvu životního prostředí.

Přítomni dle presenční listiny.

1) Úvod

Jednání zahájil ministr životního prostředí Mgr. Richard Brabec. Informoval přítomné o vizi, na které se shodli s ministrem zemědělství Ing. Marianem Jurečkou. Předpokládají, že by na konci března předložili vládě ČR materiál, který vzniká v rámci činnosti meziresortní komise VODA–SUCHO. Nemělo by se však jednat o další strategii, která je obtížně uchopitelná, ale materiál rozhodovacího charakteru, který by šel napříč řadou resortů. Shodli se na struktuře analytické části, u níž se dá předpokládat vysoký zájem médií i veřejnosti, a proto by struktura měla být jasná, popisná, nikoliv však zbytečně zavádějící. Jako klíčovou označili 2. část dokumentu, vyznačující odpovědnosti resortů za provádění jednotlivých opatření (kompetence) a termíny jejich plnění. Kdo materiál výsledný vládě předloží, vyplyne ještě z jednání. Vzhledem k potřebě dodržet nezbytné termíny pro připomínková řízení však na dopracování nezbyvá mnoho času, prakticky do poloviny března 2015.

2) Stávající stav komise

Spolupředseda pracovní skupiny Mgr. Mark Rieder seznámil přítomné s programem a organizačními náležitostmi. Formální dokumenty, které byly nezbytné pro oficiální vznik komise VODA–SUCHO, jsou po komplikacích hotové a všichni členové jsou nyní řádně jmenovaní.

3) Obecné úpravy sloučeného dokumentu opatření

Na základě připomínek zaslaných jednotlivými členy k materiálu, který má být hlavním výstupem komise, bylo prostřednictvím tajemníků komise přistoupeno k vypořádávání připomínek v několika kategoriích – akceptováno, vysvětleno a tzv. k diskusi. Tyto obtížnější zpracovatelné připomínky budou vypořádány na základě bilaterálního jednání se zástupci dotčených jednotlivých resortů.

RNDr. Pavel Punčochář, CSc. upozornil na materiál vytvořený ministerstvem zemědělství, který bude zpracován do analytické části materiálu pracovní skupiny Analytický podklad bude členům výkonného výboru zaslán spolu se sjednoceným materiálem po vypořádání připomínek k jednotlivým opatřením.

Zástupce agrární komory, Ing. Václav Hlaváček, CSc., upozornil na právě vznikající generel vodního hospodářství krajiny s tím, že by oba dokumenty měly být provázané. Generel je směřován na hospodaření s vodou v krajině (v ploše), a proto je akcentováno zejména na zemědělce, který má na hospodaření s vodou významný vliv. V rámci diskuze panovala shoda nad významem zemědělské praxe v krajině, i proto v materiálu komise i v rámci jednání zástupci zemědělského sektoru figurují, což potvrdila i Ing. Simona Prečanová.

Plk. Ing. Daniel Miklós, MPA, informoval přítomné o vzniku nové analýzy hrozeb, která vznikla na Ministerstvu vnitra, ve které původně sucho chybělo. Sucho je významné i

z pohledu krizového řízení a je tedy nutné jej v analýze zohlednit, proto pozitivně vnímá i spolupráci v rámci komise.

Ing. Miloslava Melounová postrádá opatření věnující se více problematice podzemních vod (nejen monitoringu) a nabídla materiál od hydrogeologů. V rámci diskuse panovala shoda nad nutností zohlednění a doplnění obdobných podkladů a koncepčních dokumentů, včetně úkolů, které z nich vyplývají od všech resortů. Jednotliví členové byli vyzváni, aby tato doplnění formulovali do konkrétních opatření a zaslali tajemníkům k zařazení do sloučeného dokumentu.

Spolupředseda pracovní skupiny, Ing. Jiří Hladík, PhD., předpokládá doplnění analytické části, která může být i širší s tím, že hlavní pozornost by měla být věnována zejména prevenci i vzhledem k průběhu suchých epizod.

Ing. Josef Nistler předpokládá, že vzhledem k časové tísní bude možné vládě v březnu předložit strukturu dokumentu, analýzu stávajícího stavu a návrh dalších postupů. Dále navrhl možnou nadstavbovou strukturu dokumentu opatření zohledňující souslednost jednotlivých opatření. RNDr. Punčochář, CSc. jej doplnil, že již stávající legislativa sucho řeší, ale i přes nastavení limitů již k suchu dochází. Ing. Miloslava Melounová upozornila na problematiku nastavení priorit, kdy racionální přístup pro jedno odvětví může ovlivnit jiné odvětví nebo být v rozporu s jeho politikou.

RNDr. Jan Daňhleka, Ph.D. upozornil na vazbu monitoringu na ČHMÚ již v zřizovací listině a podpořil myšlenku rozšíření stávajících webových platforem (např. ISVS), o konkrétním znění bodu se domluví s RNDr. Pavlem Punčochářem, CSc.

Mgr. Richard Brabec požádal o sjednocení termínů a úpravu úkolů vztahující s k novele vodního zákona. Zástupce státního pozemkového úřadu, Ing. František Pavlík, Ph.D., postrádá v materiálu vazbu na některé zákony (např. lesní zákon, zákon o pozemkových úpravách, zákon o ochraně zemědělského půdního fondu) a přislíbil pomoc s formulací konkrétních návrhů opatření, které dodá tajemníkům komise.

Ing. Pavel Sekáč upozornil, že veškeré úkoly by měly být provázané s analytickou částí dokumentu a z ní vycházet. Zároveň by měla komise v analytické části pojmenovat skutečné problémy, nikoli se zabývat kompromisy. Mgr. Richard Brabec doplnil, že nepopulární opatření musí být podřena argumenty a tvrdými daty, potom jsou obhajitelná. Mgr. Mark Rieder poznamenal, že sloučený a zestručněný dokument opatření vychází právě z analytické části, zpracované v loňském roce. Ing. Jiří Hladík, Ph.D., navrhl doplnění analytické části o výstup skupiny VODA u bodů, které se dotýkají problematiky sucha.

4) Úpravy a doplňující informace ke konkrétním úkolům

Mgr. Richard Brabec zpochybnil některé termíny proveditelnosti (zpracování) vybraných opatření s tím, že doba na jejich zpracování je neúměrně dlouhá a přesahuje rámec současné vlády, resp. některá opatření je třeba zpracovat ještě v rámci projednávané („malé“) novely Vodního zákona. V rámci komise byla vyslovena shoda nad změnou jednotlivých termínů takto:

Úkol A6 bude upraven termín na 2015.

Úkol B6 bude upraven termín na 2016 a formulaci doplní SPÚ.

Úkol C3 bude upraven termín na 2016.

Úkol C4 bude upraven termín na 2015.

Úkol C6 do gesce budou doplněny ČHMÚ a ČGS, termín bude upraven na 2016.

Úkol C8 bude upraven termín na 2016, prozatím se nikdo nezabýval kvalitou vody a ředěním odpadních vod, který na ni mají zásadní vliv.

Znění úkolu D3 bude vypořádáno bilaterálně.

Úkol D5 se týká i evropských dotačních titulů.

Úkol E1 bude upraven termín na 2015.

Úkol E2 bude upraven termín na 2016.

Ing. Petr Kalaš upozornil na potřebu doplnění formulky (v rámci opatření) na možnost cílení financování projektů (opatření)ů napřímo z prostředků Evropské unie (nikoliv přes národní státy) na zmírnění mitigace a klimatické změny. Informace předá tajemníkům komise.

Úkoly A2, E3 a E4 kontrola logiky časové souslednosti a návaznosti úkolů.

Úkol E3 problém formulace s ohledem na Vodní rámcovou směrnici, kdy jsou převody vody běžně vyloučeny (možná výjimka v době platnosti 3. stupně sucha – nutno prověřit).

Úkol E6 nutno prověřit prostřednictvím zástupce MPO, předběžně rok 2015.

Úkol E7 a C3 pro jejich odlišení (časovou souslednost) bude upravena formulace (revize , a poté předložení projektů).

Úkol E7 bude upraven termín identifikace drenážních systémů na 2017

Úkol F1 bude upraven termín na 2016.

Úkol F3 bude doplněn o konkrétní opatření na základě návrhu dodaného tajemníkům Ing. Pavlíkem (plošná opatření a pěstební zásahy).

Úkol F7 bude upraven termín na základě dohody MŽP a MZe.

Úkol G2 bude do gesce doplněno Ministerstvo financí.

5) Různé

Ing. Václav Hlaváček, CSc., upozornil, že problematika sucha již není problémem jen jižní Moravy, ale stávající rozložení srážek přináší komplikace na většině území České republiky.

Ing. Jiří Hladík, Ph.D., a Mgr. Richard Brabec upozornili na finanční aspekt materiálu pro jednání vlády, kdy bude muset dojít k následnému vyčíslení nezbytných nákladů. Společnost bude muset do sebe a do své budoucnosti investovat na smysluplná opatření v krajině, která již nyní mohou fungovat pro jiné účely a druhotně i na sucho. Zvýší se i požadavky na povinnosti těch, kteří v krajině hospodaří. V současné době je navíc (z pohledu evropské legislativy a podpory) obtížně financovatelné budování malých vodních nádrží, které by měly významný vliv nejen pro řešení sucha.

Mgr. Richard Brabec se zamyslel nad nízkým množstvím vizionářů, kterým by se povedl zásadní posun napříč problematikami. Obecně panuje nechuť zavádět nepopulární opatření, ale stávající situace je již tak vážná, že je nezbytné učinit razantní kroky. Změna klimatu již nejsou jen spekulace, ale realita, ke které je nutné se postavit čelem přesto, že se to vždy někoho dotkne.

Termíny:

26. 2. 2015 kompletace materiálu

28. 2. 2015 bilaterální jednání a vypořádání připomínek a úprava analytické části

- 3. 3. 2015 poslední možnost doplnění materiálu o rychlé připomínky
- 15. 3. 2015 poslední úpravy dokumentu a zaslání do meziresortního připomínkového řízení